

Brunskogsnegl – spredning, forebygging og bekjempelsestiltak

Opphav
Lisens

Lisbeth Gederaas
[CC BY 4.0](#)

Brunskogsneglen har blitt et velkjent problem i store deler av Eidsvoll. Kommunen vil derfor oppfordre enkeltinnbyggere og huseierlag/borettslag o.l. til å gjennomføre tiltak for å bekjempe - og forhindre ytterligere spredning av - denne svartelistede arten. Det er viktig at alle bidrar med det de har mulighet til, og at metodene som benyttes er miljøvennlige og etisk forsvarlige.

Brunskogsneglen er listet i [Artsdatabanken](#) som en fremmed art som utgjør svært høy risiko for naturmangfoldet i Norge, og som skal bekjempes. Sneglene spres til bebygde strøk hovedsakelig ved kjøp og bytte av hageplanter, potter og jord. Det er derfor svært viktig å sjekke planter, potter og jord når man kjøper nye planter fra hagesentre eller kjøper/får/gir bort avleggere o.l. Sneglene spres da ofte som egg eller bittesmå snegler og de kan derfor være vanskelig å oppdage.

Når sneglene først har kommet til et område formerer de seg svært effektivt og kan opptre i enorme mengder – hvert individ kan i løpet av en sesong produsere opp til 400 nye snegler!

Arten trives i fuktige, skyggefulle omgivelser, som for eksempel der gresset/ugresset får vokse seg høyt, eller i kvisthauger, plankehauger mm. Komposthauger er ypperlige yngleplasser for brunskogsneglen!

Forebygging

Sørg for at både planter, jord og annet til hagen ikke kommer fra steder der det allerede finnes brunskogsnegler. Sjekk alltid nye planter og jord: Undersøk spesielt på innsiden av potta og jorda rundt planterøttene for eventuelle unge snegler og snegleegg. Disse er små og vanskelig å få øye på!

Sneglene trenger skygge og fuktighet for å overleve, og det anbefales derfor følgende tiltak:

- Luke ugress og sørge for luft under planter i hagen
- Klippe gress
- Rydde i plankestabler og steinhauger
- Unngå å tømme hageavfall i skogen

Plukk egg! Eggene legges i klaser på 20- 50 egg, og en snegle kan legge opptil 400 egg i løpet av høsten. Eggene er runde, ca. 3- 4 mm i diameter og melkehvite når de blir lagt. Etterhvert blir de mer gulhvite. Brunskogsneglen gjemmer dem litt bort, men som regel er de lette å oppdage dersom en snur på plankebiter, stein o.l. i områder der brunskogsneglen forekommer. En kan også legge ut "eggfeller", det vil si plankebiter og biter av matter og lignende rett på jorda for å oppmuntre sneglene til å legge eggene sine der. Egg kan drepes med kokende vann, eller de kan knuses.

Velg planter som sneglene ikke er så glade i. Eksempler på planter som ikke er så populære hos sneglene er roser og rhododendron.

Snegler kan til en viss grad fysisk hindres i å komme til plantene man vil beskytte. Man kan sette opp en barriere på en kant av hagen der det kommer mye snegler, f.eks. fra et fuktig område eller en nabo som ikke bekjemper sneglene. Det selges forskjellige typer av gjerder i plantesentrene. Man kan også lage enklere barrierer i form av avskrekkende stoffer som blant annet kaffegrut, sagmugg, kalk, aske, grovt salt, furunåler, hønsegjødsel eller jernfosfat m.m. for å hindre at sneglene kommer inn i hagen. Fordelen med denne typen barriere er at det er ofte enkelt og raskt å lage dem, men ulempen er at holdbarheten kan være av kort varighet.

Bekjempelse

Håndplukking - Snegleplukking er effektivt, men startes ofte for seint. Man bør begynne allerede om våren. Det er lurt å gå ut om kvelden eller morgenen. Da er sneglene mest aktive på grunn av at bakken er mer fuktig. Sneglene plukkes og avlives. Det er praktisk å bruke en pøseklype eller engangshansker under plukkingen.

Det er viktig å plukke riktige snegleart. Snegler er i utgangspunktet nytteorganismer, idet de er viktige for nedbrytningen og omsetningen av dødt organisk materiale, fra så vel dyr som planter.

Sneglene bør avlives på en mest mulig skånsom måte. Man bør bruke en metode som er rask og som ikke virker negativt inn på den øvrige naturen. Følgende metoder for å avlive kan anbefales:

- 1) Dele sneglen i to med en saks, spade eller annet redskap
- 2) Ha dem i en beholder og helle kokende vann over
- 3) Putte dem i en plastboks og legge den i fryseboksen ved minus 20 grader i ett døgn.

Salt, saltlake, salmiakk o.l. anbefales ikke som metode for avliving.

Feller

Øl virker tiltrekkende på snegler. Små plastbeholdere (f.eks. isbokser) med rette sider kan brukes som ølfeller. Grav fellene ned, men slik at øvre kant ligger et par cm over jordoverflaten. Dette for å hindre at nyttedyr som løpebiller o.l. drukner i fella. Ølet bør skiftes ut med to døgn mellomrom.

Kjemiske bekjempelse – SmartBayt/Ferramol e.l. er granulater som inneholder jernfosfat og lokkemiddel, og som kan spres ut i belastede områder. Når sneglene spiser jernfosfat mister de matlysten, gjemmer seg bort og dør. Dette stoffet er skadelig for andre sneglearter også, men skal ikke være skadelig for andre dyr enn snegler ved riktig bruk. Preparatene fås kjøpt på de fleste hagesentre, Felleskjøpet m.m.

Biologisk bekjempelse med Nemaslug – dette middelet inneholder levende nematoder som parasitterer sneglene og tar livet av dem. Andre snegler som spiser de parasitterte sneglene vil også bli smittet. Siden Nemaslug er mest effektiv på små snegler, er det best å bruke preparatet vår og høst, når brunskogsneglene er små. Fra noen hold er det uttrykt skepsis til bruk av Nemaslug da det også rammer andre sneglearter.

Aksjoner og samarbeid

En svært viktig ingrediens i en vellykket bekjempelse av brunskogsnegl er å samarbeide med naboene. Det hjelper lite å bekjempe snegler kun i sin egen hage, når de kan yngle og bli mange hos naboen. Mange lokallag, nabolag og kommuner har dratt i gang felles aksjoner for å motivere hverandre til å ta i et tak.

For mer informasjon om snegler og sneglebekjempelse se:

<https://www.nibio.no/tema/plantehelse/skadedyr/snegler-som-skadedyr>